

Tadeusz Kaletyn, Emilia Kihl-Byczko

Białogórze, pow. Zgorzelec. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 4, 145-146

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

damentami nawarstwieniach udało się wyróżnić poziomy z materiałem pochodzącym z XIV—XV w.

Przebadano osiem poziomów wczesnośredniowiecznych, dochodząc do głębokości 2,8 m poniżej punktu 0. Na uwagę zasługuje poziom datowany wstępnie na 2 połowę XII i początek XIII w. związany zapewne z istnieniem kasztelani białogardzkiej. Poziom ten wyróżnia się spośród innych bogactwem zabytków.

Udało się też uchwycić poziom związany ze spalaniem grodu przez Bolesława Krzywoustego na początku XII w. Odkryto w nim trzy spalone chaty zrębowe.

Pozostałe poziomy mieszczą się w obrębie XI wieku i cechują się brakiem zwartej zabudowy oraz dużym ubóstwem materiałów zabytkowych.

Z zabytków na uwagę zasługuje sierp żelazny, kłódki, kilka paciorków szklanych, kabłączki skroniowe, a szczególnie dwa fragmenty ażurowego buta skórzanego. Wiercenia wykazały, że nawarstwienia osadnicze w badanym miejscu mają miąższość 4,80 m.

Prace badawcze będą kontynuowane w roku przyszłym.

BIAŁOGÓRZE, pow. Zgorzelec

Konserwator Zabytków

Archeologicznych we Wrocławiu

Stanowisko 2

Badania prowadzili mgr Tadeusz Kaletyn i mgr Emilia Kihl-Byczko. Finansował Wydział Kultury PPRN w Zgorzelcu. Drugi sezon badań. Kurhanowe cmentarzysko wczesnośredniowieczne (IX—X w.).

W związku z wyrębem leśnym, podjęto ratownicze badania wykopaliskowe na stanowisku Nr 2. Przekopano 5 mogił.

Kurhan Nr VIII. Nieregularnie okrągły o rozmiarach podstawy $5,60 \times 4,80$ m i wysokości 1 m.

Na głębokości 0,9 m tj. na poziomie podstawy kurhanu odkryto krąg kamienny ułożony z polnych kamieni. Jego rozmiary $3,70 \times 3$ m. Inwentarz: jeden fragment brzegu naczynia górą obtaczanego (?) o krawędzi wychylonej i pionowo ściętej.

Kurhan Nr IX. Nieregularnie okrągły o rozmiarach podstawy $4,50 \times 4$ m i wysokości 1,25 m. Na głębokości 0,70 m skupisko kamieni tworzące nieregularny bruk poniżej, tj. na głębokości 1,20 m drugi poziom kamieni ułożonych na obwodzie podstawy mogiły. Pomiary kręgu $3,50 \times 2,40$ m. Inwentarz: fragment naczynia toczzonego, zdobionego ornamentem stempelkowym.

Kurhan Nr X. Nieregularnie okrągły o rozmiarach u podstawy $5,60 \times 4,50$ m i wysokości 1,10 m. Na głębokości 1,10 m wystąpił krąg

kamienny, ułożony regularnie i wydłużony po osi wschód—zachód. Wymiary kręgu $4,20 \times 3,40$ m. Inwentarz: dwa małe fragmenty ceramiki i fragment przedmiotu żelaznego.

Kurhan Nr XI. Nieregularnie okrągły o rozmiarach u podstawy $4,80 \times 4,50$ m i wysokości 0,9 m.

Wypełnisko stanowi piasek drobnoziarnisty koloru szaro-białego przemieszany z popiołem i węgielkami drzewnymi oraz ułamkami przepalonych kości ludzkich.

W miejscu największej kulminacji kurhanu na głębokości zaledwie $0,7 \times 0,15$ m znaleziono stojące naczynie lepienne ręcznie, zdobione nieregularnymi żłobkami oraz linią falistą.

Kurhan Nr XII. Nieregularnie okrągły nasyp o średnicy podstawy $5,8 \times 5,5$ m i wysokości 1 m. Na głębokości 0,8 m — krąg kamienny o rozmiarach 5×5 m. Inwentarz: 2 ułamki naczyń.

W części środkowej wszystkich kurhanów zalegała warstwa piasku przemieszanego z próchnicą oraz resztkami ciałopalenia.

W pobliżu kurhanu Nr XI odkryto na głębokości 0,3 m nóż żelazny z rączką kościaną.

Badania będą kontynuowane.

BIAŁOWIEŻA,
pow. Hajnówka

Zakład Polskiego Atlasu Archeologicznego Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN w Warszawie

Badania prowadziła mgr Irena Górska. Finansował IHKM PAN i WKZ w Białymstoku. Drugi sezon badań. Kurhany wczesno-średniowieczne (?).

W ramach badań nad rekonstrukcją pierwotnych warunków środowiska geograficznego i jego związków z osadnictwem kontynuowane były prace wykopaliskowe na obszarze Puszczy Białowieskiej. Prace te prowadzone były przy współudziale Pracowni Palinologicznej IHKM PAN.

Zakończono badania kurhanu 1. Przebadano ostatnią ćwiartkę kurhanu o powierzchni 144 m^2 , zdejmując 432 m^3 ziemi.

Rozpoczęto badania kurhanu 2 na tym samym stanowisku. Przebadano 3 ćwiartki kurhanu o powierzchni 192 m^2 , zdejmując 192 m^3 ziemi.

Rezultaty tegorocznych badań obu kurhanów potwierdziły istnienie śladów konstrukcji — ogrodzenia centralnej części kurhanu o powierzchni 5×6 m oraz otaczającego go 3-metrowej szerokości pasa zewnętrznego. Całość otaczało niewielkie zagłębienie (płytki rów), powstałe zapewne przez wybieranie ziemi w trakcie wznoszenia nasypu kurhanowego. Podobnie jak w ubiegłym roku, nie stwierdzono występowania materiału ceramicznego.